

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/128/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719203680
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8719203680.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochta a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu: Y.. S. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX/XX, XXX XX V., adresa na doručovanie: N. č. XX, XXX XX M. proti žalovanému: Y.. T. I., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: T. č.XXX/XX, XXX XX V., zastúpená LawService, s.r.o. so sídlom Stráž 3/223, 960 01 Zvolen, IČO: 36 861 723, v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Poprad, č.k. 19C/9/2019-20 z 18.09.2019 takto

rozhodol:

I. Mení uznesenie v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku I. tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamieťa.

II. Žalovanej priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaných strán sporu súd prvej inštancie napadnutým uznesením o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol nasledovne:

„I. Žalovaná je p o v i n n á umožniť žalobcovi vstup do nehnuteľností, a to do rodinného domu súpisné číslo XXX, postaveného na parcele č. XXX/X, o výmere XXX m², zastavané plochy a nádvoria, zapísané na liste vlastníctva č. XXX v katastrálnom území V. a do dvojgaráže súpisné číslo XXX, zapísanej na liste vlastníctva č. XXX v katastrálnom území V. a postavenej na parcele číslo XXX o výmere XXX m², zastavaná plocha a nádvorie, zapísanej na liste vlastníctva č. XXX v katastrálnom území V. a zároveň vydať žalobcovi prístupový kód elektronického zabezpečovacieho systému a kľúče od vyššie uvedených nehnuteľností a to do právoplatného skončenia konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré medzi stranami sporu prebieha na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20C/46/2018.

II.V prevyšujúcej časti návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

III. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením“.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 324 ods. 1 - 3, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d/, § 326 ods. 1, ods. 2, § 336 ods. 1 CSP, § 144 a § 146 ods. 1 Obč. zák. Výrok o trovách konania ustanoveniami § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 CSP.

3. Vychádzal zo zistenia, že žalobca podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal voči žalovanej ako bezpodielovej spoluvlastníčke nehnuteľností: rodinného domu súpisné číslo XXX, postaveného na parcele č. XXX/X, o výmere XXX m², zastavané plochy a nádvoria, zapísané na liste vlastníctva č. XXX v katastrálnom území V. a dvojgaráže súpisné číslo XXX, zapísanej na

liste vlastníctva č. XXX v katastrálnom území V. a postavenej na parcele číslo XXX o výmere XXX m², zastavaná plocha a nádvorie, zapísanej na liste vlastníctva č. XXX v katastrálnom území V., aby jej súd uložil podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP povinnosť strieť/zniesť a umožniť žalobcovi vstup do predmetných nehnuteľností, vydať/prezradiť žalobcovi prístupový kód elektronického zabezpečovacieho systému a kľúče od celého predmetu návrhu, ako aj povinnosť zdržať sa akéhokoľvek konania obmedzujúceho vstup žalobcu do týchto nehnuteľností. Zároveň navrhol, aby mu súd priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

4. Návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Poprad č.k. 13Pc/2/2018-28 bolo manželstvo žalobcu a žalovanej rozvedené a od rozvodu mu žalovaná bezdôvodne bráni vo vstupe do predmetných nehnuteľností tým spôsobom, že svojvoľne vymenila všetky zámky na dverách nehnuteľností a zmenila prístupový kód elektronického zabezpečovacieho systému. Tým sa nemôže dostať k svojim osobným veciam, ani k listinným dokumentom súvisiacim s jeho podnikateľskou činnosťou v spoločnostiach D. V. Y., s.r.o., Y.: XXXXXXXXX a C., s.r.o., Y.: XXXXXXXXX, v ktorých je konateľom a zároveň spoločníkom, a ani predmetné nehnuteľnosti užívať. Napriek opakovaným snahám o skontaktovanie sa so žalovanou, aby mu umožnila vstup do miesta jeho trvalého bydliska, boli tieto neúspešné a vstup do nehnuteľností mu dosiaľ neumožnila. Poukázal na prebiehajúce konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej „BSM“), ktoré je vedené na Okresnom súde Poprad a ktoré dosiaľ nebolo právoplatne ukončené. Žalobca je toho názoru, že konanie žalovanej je v rozpore so zákonom, keďže neexistuje žiadny zákonný dôvod, aby bol obmedzovaný vo vstupe do nehnuteľnosti, ktorej je bezpodielovým spoluvlastníkom. Za takýchto okolností je konanie žalovanej, ktorým mu znemožňuje výkon jeho spoluvlastníckeho práva neodôvodneným zásahom do práva garantovaného v ustanoveniach §§ 136 a 143 OZ, ako aj Čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

5. Prvoinštančný súd sa oboznámil aj s aktuálnym listom vlastníctva č. XXX, k.ú. M. s údajmi platnými k XX.XX.XXXX, z ktorého vyplynulo, že naďalej sú predmetné nehnuteľnosti v BSM strán a list vlastníctva neobsahuje žiadne obmedzujúce poznámky. Súd tiež zistil, že rozsudok o rozvode manželstva strán vo veci sp. zn. 13Pc/2/2018 nadobudol právoplatnosť dňa 01.06.2018. Z elektronického registra Okresného súdu bolo tiež zistené, že medzi stranami sa vedie konanie o vyporiadanie BSM pod sp. zn. 20C/46/2018, ktoré nie je ukončené a v ktorom konaní nebolo nariadené žiadne neodkladné opatrenie, ukladajúce žalobcovi povinnosť nevstupovať do spoločných nehnuteľností a o takomto návrhu sa ani na tunajšom súde nevedlo konanie o nariadenie neodkladného patrenia. Súd tiež z vlastnej činnosti zistil, že voči žalobcovi sa viedlo na Okresnom súde Poprad trestné konanie pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1, písm. c/ a e/ Trestného zákona pod sp. zn. 4T/104/2018, ktoré bolo právoplatne skončené dňa 18.12.2018 vydaním trestného rozkazu zo dňa 15.10.2018. V predmetnom trestnom konaní bol žalobca uznaný za vinného, že ako manžel poškodenej (žalovanej v tomto konaní) sa dňa 19.04.2018 dopustil protiprávneho konania voči nej, ktoré naplnilo skutkovú podstatu zločinu obmedzovania osobnej slobody, de facto bránil svojim konaním žalovanej ako poškodenej približne 3 minúty vyjsť z kancelárie. V rámci trestného konania bol žalobcovi uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov s podmieneným odkladom a uloženým probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe stanovenej v trvaní 18 mesiacov. Vo vzťahu k žalovanej ako poškodenej mu neboli v rámci trestného konania uložené žiadne obmedzujúce opatrenia a povinnosti podľa § 51 ods. 3 a 4 Trestného zákona. Z výpisu z obchodného registra vyplýva, že žalobca je jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti D. V. Y., s.r.o. a C., s.r.o.

6. Následne prvoinštančný súd dospel k záveru, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Žalobca osvedčil svoju aktívnu vecnú legitímáciu, keďže je bezpodielovým spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností, o ktorých sa síce vedie konanie o vyporiadanie BSM, avšak doposiaľ nie je ukončené. Žalobca osvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami, keďže žalovaná od rozvodu manželstva neumožňuje žalobcovi vstup do spoločných nehnuteľností, a to bez toho, aby mala svoje konanie podložené konkrétnym právnym titulom a v spoločných nehnuteľnostiach sa nachádzajú osobné veci žalobcu (a zrejme aj ďalšie veci patriace do BSM), ako aj listinné dokumenty týkajúce sa podnikateľskej činnosti žalobcu ako jediného konateľa a spoločníka dvoch obchodných spoločností. V čase, keď žalobca a žalovaná boli v rozvodovom konaní, došlo síce k protiprávnemu konaniu žalobcu, ktoré vyústilo až do právoplatného odsúdenia žalobcu na základe trestného rozkazu, avšak v tejto súvislosti je potrebné uviesť, že žalobca je stále v skúšobnej dobe podmieneného odkladu trestu odňatia slobody, neboli mu zo strany súdu uložené žiadne obmedzenia a povinnosti v rámci skúšobnej doby, ktoré by ho obmedzovali vo vstupe do spoločných nehnuteľností, či nepribližovania sa k žalovanej

v zmysle § 51 ods. 3 Trestného zákona, ktoré sú v tomto ustanovení vymedzené demonštratívne, ani sa na tomto súde nevedlo a ani nevedie konanie, v ktorom by sa súd zaoberal obmedzením alebo vylúčením užívacieho práva žalobcu k spoločným nehnuteľnostiam v zmysle § 146 ods. 2 OZ. Žalobca je stále spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností, ktoré má právo užívať v rovnakom rozsahu ako žalovaná a tiež sa tam nachádzajú listinné dokumenty týkajúce sa podnikateľskej činnosti žalovaného. Vlastnícke právo patrí medzi súkromné práva, pre ktoré je charakteristická najmä zásada rovnosti strán. Z toho vyplýva aj povinnosť oboch spoluvlastníkov nehnuteľností nezasahovať si vzájomne bez právneho dôvodu do práv a oprávnených záujmov. Právo žalovanej užívať spoločné nehnuteľnosti nie je jej výlučným právom, keďže žalobca je naďalej spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností. Súd sa môže len domnievať, že žalovaná pristúpila k zamedzeniu vstupu žalobcu do spoločných nehnuteľností z dôvodu konfliktov a nedorozumení medzi nimi. Avšak aj keď došlo k protiprávnemu konaniu žalobcu (v čase rozvodového konania), toho času je tento stále v skúšobnej dobe podmieňačného odkladu výkonu trestu odňatia slobody a uvedená skutočnosť predstavuje pre žalobcu vážnu výstrahu pred premenou na výkon trestu odňatia slobody, tak aj pre žalovanú určitú formu ochrany. Súd len opakuje, že žalobca nemá obmedzené užívacie právo vo vzťahu k spoločným nehnuteľnostiam.

7. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia prvoinštančný súd vyhovel návrhu žalobcu a I. výrokom uznesenia nariadil neodkladné opatrenie v znení tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, pretože žalobca dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčil. Pokiaľ súd II. výrokom tohto uznesenia v prevyšujúcej časti návrh žalobcu zamietol, stalo sa tak len vo vzťahu k slovesným spojeniam „strpieť/zniesť“, „prezradiť“, ktoré súd považoval za nadbytočné, keďže ide o synonymá slovík „umožniť“, „vydať“, ako aj vo vzťahu k povinnosti žalovanej „zdržať sa akéhokoľvek konania obmedzujúceho vstup žalobcu“ do predmetných nehnuteľností. V tejto časti súd návrh žalobcu považoval za nedôvodný, keďže nemožno žalovanej uložiť absolútnu povinnosť zdržania sa obmedzenia vstupu žalobcu, pokiaľ by sa takéhoto obmedzenia dožadovala zákonným spôsobom.

8. Toto uznesenie vo vyhovujúcej časti (čo plynie z obsahu) včas podaným odvolaním napadla žalovaná poukazujúc na odvolacie dôvody uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ CSP. Žalovaná namietala jednak rozsah nariadeného neodkladného opatrenia, tu poukazujúc na skutočnosť, že ak sa s ním žalobca domáhal vydania svojich osobných vecí a vecí súvisiacich s jeho podnikateľskou činnosťou, stačilo aby požadoval nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bola žalovanej uložená povinnosť presne označené veci odovzdať. Ďalej namietala nepreukázanie nevyhnutnej a okamžitej potreby žalobcu k prístupu k nehnuteľnostiam, tu poukazujúc na to, že žalobca znemožnil žalovanej prístup k ich spoločným bankovým účtom, na ktorých sú uložené finančné prostriedky patriace do BSM, žalobca disponuje skoro všetkými finančnými prostriedkami patriacimi do BSM, žalobca bol právoplatne odsúdený za násilný trestný čin voči žalovanej, ku ktorej sa pred tým správal urážlivo, vulgárne, pričom žalovaná má stále obavu zo správania sa žalobcu, pričom aj podľa správy a ZP sa nedoporučuje ich ďalšie vzájomné stretávanie z dôvodu možného zhoršenia sa zdravia žalovanej, kde nie je zrejмый ani koniec konania o vyporiadanie BSM, ak žalobca mal už umožnený prístup do nehnuteľností, ktorý však nevyužil a žalobca navyše so svojou novou rodinou býva v iných nehnuteľnostiach. Žalovaná nepopiera práva žalobcu, ako spoluvlastníka nehnuteľností, no jej právu na zachovanie telesnej a duševnej integrity by mala byť poskytnuté väčšia ochrana. Navrhla teda uznesenie v napadnutej časti zmeniť a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

9. Žalobca ku podanému odvolaniu stanovisko nezaujal.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že žalovaná použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ CSP), v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné v I. vyhovujúcom výroku zmeniť podľa § 388 CSP a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

11. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala, alebo niečo znášala.

14. Požiadavky, ktoré sú z hľadiska ústavných aspektov kladené na rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia možno sformulovať do týchto dvoch základných podmienok (i) musia mať predovšetkým zákonný podklad (čl. 2 ods. 2 ústavy), (ii) musia byť vydané príslušným orgánom a nemôžu byť prejavom svojvôle (čl. 1 a čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy). Tento právny názor, z ktorého vychádzal odvolací súd vyslovil už vo svojom rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 234/08 aj Ústavný súd SR.

15. Pojem „potreba bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu“ treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma. Zmyslom neodkladného opatrenia je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenému účastníkovi a zabrániť zhoršovaniu jeho postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový stav. Musí sa prihliadať na ochranu oprávnených záujmov toho, kto o nariadenie neodkladného opatrenia žiada. Na druhej strane sa tiež musí prihliadať na ochranu toho, proti komu má navrhované neodkladné opatrenie smerovať, aj keď táto ochrana nemôže dosiahnuť takú intenzitu, aby prakticky znemožnila nariadenie neodkladného opatrenia.

16. Pri nariadení neodkladného opatrenia musia byť vzaté na zreteľ fakticita javu, proporionalita následku a príčina jeho vzniku. Ďalej je potrebné zvažovať pozitívne a negatívne argumenty v kolízii stojacich záujmov za súčasnej minimalizácie zásahov do základných práv strán sporu. Neodkladným opatrením nemôže dôjsť k nevyváženému zásahu do vzťahov strán alebo tretích osôb.

17. Všetky uvedené požiadavky a predpoklady pre rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevzal súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu vo svojom rozhodnutí na zreteľ, v dôsledku čoho potom nesprávne rozhodol, ak návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo výroku I. vyhovel.

18. Dôvodom pre vyhovenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo to, že žalobca je bezpodielový spoluvlastník vyššie označených nehnuteľností, pričom žalovaná mu od rozvodu ich manželstva neumožňuje do nich vstup, a to bez toho, aby mala svoje konanie podložené právnym titulom s tým, že v týchto nehnuteľnostiach má žalobca uložené aj svoje osobné veci a veci súvisiace s jeho podnikaním.

19. Vychádzajúc zo zistených skutočností obsiahnutých v spise, zo zreteľom na všetky dostupné okolnosti prípadu a majúť pritom na pamäti zmysel neodkladných opatrení, v danom prípade odvolací súd naproti názoru súdu prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nijakým spôsobom nepreukázal dôvodnosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia v požadovanom znení. Prvým účelom navrhovaného neodkladného opatrenia bola snaha žalobcu sa dostať k svojim osobným veciam a veciam súvisiacim s jeho podnikateľskou činnosťou. V tomto smere je však rozsah súdom prvej inštancie nariadeného neodkladného opatrenia celkom jednoznačne zjavne neprimeraný účelu, ktorého dosiahnutie sa ním sledovalo. Druhým účelom navrhovaného neodkladného opatrenia bola snaha žalobcu predmetné nehnuteľnosti užívať. V týchto nehnuteľnostiach má síce žalobca hlásený trvalý pobyt, no v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca netvrdil (ani nič iné tomu nenasvedčuje) „stratu domova“ ako najextrémnejšej formy zásahu do jeho práva na rešpektovanie obydlija. Naopak pre žalovanú je to nateraz jediná možnosť domova. Právo žalobcu ako spoluvlastníka týchto nehnuteľností, ktoré mu nikto nepopiera, však musí nateraz ustúpiť, a to predovšetkým s poukazom na jeho verifikované násilnícke správanie sa ku žalovanej, právu žalovanej na jej telesnú a duševnú integritu. Postrádateľná je v tomto prípade v neposlednom rade i bezodkladnosť požadovaného neodkladného opatrenia, ak bol návrh na jeho nariadenie podaný viac ako po roku od rozvodu manželstva. Všetky tieto uvedené skutočnosti je potrebné potom považovať za okolnosti, ktoré boli podkladom pre prijatie záveru odvolacieho súdu o nepotrebe nariadenia neodkladného opatrenia v danom spore.

20. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v I. odvolaní napadnutom vyhovujúcim výroku postupom podľa § 388 CSP zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

21. O nároku na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej bol priznaný nárok na náhradu trov konania proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

22. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).